

Anàlisi de la materialitat d'una sentència política cruel

written by Lluís Busquets | 23 d'octubre de 2019

Aquesta publicació és la segona de cinc articles que conformen una anàlisi compassada de la sentència de l'1 d'octubre.

El primer article el pots llegir a l'enllaç següent:

[1. Anàlisi dels pressupòsits d'una sentència política i cruel](#)

2. Anàlisi Material

La tenen a la xarxa. Les 493 pàgines de la sentència es divideixen en tres parts: **I)** Antecedents del fet; **II)** Fonament de dret, i **III)** Fallo. La part **I)** és una construcció jurídica per encaixar-hi el tumult després que Slevig-Holstein fes caure la violència. **Marchena** exposa en vint punts els registres de la querella des de l'inici, els ponents, les competències de la Sala, els querellats, les conclusions provisionals d'acusacions i advocacia de l'Estat i altres providències del sumari com ara la declinatòria de jurisdicció dels membres de la Mesa del Parlament, que seran jutjats al TSJC, admissió de proves, modificació de les conclusions provisionals, el temps de presó dels encausats (ps. 3-24).

En aquesta part, servint-se –en contra del que havia dit– d'atestats policials, inclou 14 fets provats (pàgs. 25-60): 1) Publicació al DOGC de la Llei de transitorietat jurídica i fundacional de la República; 2) Id. de la Llei reguladora del referèndum d'autodeterminació; 3) Consideració d'aquests textos i d'altres normatives com a part d'una “estratègia concertada” entre els acusats, perquè van crear una “aparent cobertura jurídica que permetés fer creure a la ciutadania que

en depositar el seu vot contribuïa a l'acte fundacional de la República independent de Catalunya"; 4) Referèndum de l'1-0 i resultats d'un cens universal sense garanties amb la deslegitimació de la JEC tres dies després; 5) Compareixença de **Puigdemont** al Parlament el 10-X, proclamació de resultats i de la República i suspensió la mateixa esperant un diàleg amb el govern espanyol (amb document signatura fora de la cambra per JxSí i la CUP); 6) Fets del 27-X-17 i proclamació *sui generis* de la República sense cap efecte atès el cessament dels membres del govern pel 155; 7) Culminació amb aquesta "proclamació simbòlica" –textual!– de l'oposició als requeriments del TC i a les resolucions dels Lletrats del Parlament català i al Consell de garanties estatutàries que ja s'havia oposat a les lleis del 6/7-IX-17, suspeses pel TC (en aquest punt fa referència a resolucions anteriors del 9-XI-15, 20-I-16, 4-X-16, etc., anul·lades pel TC i fa una carregada contra **Forcadell** i els membres de la Mesa); 8) Actes dirigits a l'1-0 com presentació de la pregunta, la substitució de consellers, la no remissió d'informació comptable o l'assumpció col·legiada de despeses per realitzar el referèndum; 9) Contribució necessària dels dirigents d'ANC i d'Òmnium, a qui erròniament fa responsables de la convocatòria de la concentració del 20-IX davant la Conselleria d'Economia, de la impossibilitat d'introduir en l'edifici els detinguts per presenciar uns escorcolls, que no s'haurien pogut fer "amb tota normalitat", de les destrosses dels vehicles i del fet que la Lletrada judicial no pogués sortir fins a mitjanit. (Mentides òbvies: **Sánchez** s'hauria erigit com a interlocutor amb els agents policials, no permetent-los acudir als vehicles, sobre els quals van parlar, i **Cuixart** hauria reptat l'Estat a confiscar el material del referèndum! Altrament, la sentència passa de puntetes sobre els armes als vehicles perquè no se li desmunti el concepte de tumult!); 10) Actes del TSJC i reunió dels Mossos amb **Puigdemont** el 28-IX, a qui demanen desconvocar el referèndum. (Per a **Marchena**, el fet que els ME hi cridessin a **Forcadell**, encara que no hi anés, serà significatiu; altrament, **De Los Cobos** hauria esta enganyat per

Forn, que demanà preservar la convivència segons mandat judicial sense exposar el sentit interessat d'aquella expressió. Gran crítica als ME!) 11) La campanya d'Escoles Obertes atribuïda a **Bassa** (quan la consellera d'ensenyament era **Ponsatí**) per garantir la disponibilitat dels centes; 12) El dia 1-0, PN i GC es van veure obligats a usar la "l'ús de la força legalment prevista" (ni una paraula lamentant els ferits); 13) Factors adjuvants pel referèndum: proclames, despeses, propaganda, Diplocat, censos; 14) Consciència dels acusats de la impossibilitat jurídica de la construcció de la República catalana via referèndum. (M'estalvio comentaris).

A **II**), amb la vista posada a Europa, **Marchena**, fa set apartats: A) *Vulneració de drets fonamentals*, on justifica totes les seves actuacions en 17 punts: que la causa no fos jutjada pel TSJC, no permetre traducció simultània, les recusacions dels jutges de la sala (diu que la Sala 2a del TS va estar demonitzada des de l'inici i fins i tot fa sortir el WhatsApp de **Cosidó**), les possibles indefensions, el principi d'igualtat d'armes... Pretén fer doctrina sobre el principi de contradicció pel fet de no haver permès visionats de vídeos durant les declaracions, afronta les frases "Votar no es cap delictes", nega el dret a decidir i el dret a l'autodeterminació de Catalunya, descarta el caràcter d'inviolabilitat parlamentària esgrimit per **Forcadell** i, per rebatre les tesis d'una autoritat com **Lederach**, dedica les pàgs. 234-242 a justificar els límits de la desobediència civil. A l'apartat B) *Judici de tipicitat* (p. 254), en 7 subapartats justifica la "cristal·lització progressiva" de l'objecte del procés (es carrega qualificacions fiscals i de l'instructor) i dedica més pàgines a al·legar que no hi va haver rebel·lió (p. 263-275) –delictes contra l'ordre constitucional– que no pas a justificar la sedició (p. 275-285) –delictes contra l'ordre públic, que s'inventa, perquè enlloc no hi va haver tumult–, la malversació (p. 285-292) –que tampoc no s'acaba de provar– i la desobediència (p. 292-294).

A l'apartat C) *Judici d'autoria*, en el punt 1 justifica els 8 acusats de sedició i, no sense errors flagrants, els dedica un subapartat a cadascun:

– **O. Junqueras** (p. 301-307): “Ocupava la cúspide en l'organigrama polític i administratiu posat al servei del procés sediciós”. Li adjudica “un contumaç menyspreu a les resolucions del TC i del TSJC” i de liderar el procés perquè presentà el 9-IX-17 la pregunta del referèndum, parlà als congregats el 20-IX-17, participà a la reunió amb els ME del 28-IX (fa constar que el Tribunal no es creu que de la reunió en sortís amb la impressió de la impossibilitat “d'un escenari de violència”).

– **R. Romeva** (p. 307-314): “Va assumir l'estratègia exterior del govern per legitimar internacionalment el referèndum”. Conscient de crear una realitat paral·lela, acusà “les institucions europees que perdrien credibilitat si no donaven suport al referèndum”. Titllà l'Estat de vulnerar drets europeus, legitimà el referèndum emparant-se en el dret de l'autodeterminació.

– **C. Forcadell** (p. 315-334): S'aprofità del càrrec per crear una “legalitat paral·lela mancada de validesa” i provocà una cadena de recursos i impugnacions del govern de l'Estat davant del TC, que va desatendre, entorpint “greument” l'acció judicial i esquivant els mandats dels jutges. “Desbordà de forma notòria l'espai funcional del seu càrrec”. La Sala se serveix de les declaracions dels lletrats del Parlament per responsabilitzar-la. No li perdona l'actuació dels dies 10 i 27-X ni els tuïts dels dies 20, 21 i 1-X (malgrat admetre que els missatges foren escrits per un col·laborador). Encara que no hi hagués assistit (ni tan sols va ser-hi convidada), la Sala considera significatiu que els comanaments dels ME la volguessin a la reunió del dia 28-IX amb la cúpula del Govern! Tingué un “paper decisiu en la direcció d'un procés de creació normativa que, malgrat la seva més que evident insuficiència jurídica, va servir d'il·lusòria referència per una ciutadania

que seria mobilitzada com a instrument de pressió al govern de l'Estat". (Sembla acarnissar-se contra ella. Els 2,5 milions de catalans que van anar a les urnes, ja ho veuen, van ser uns il·lusos!)

– **J. Turull** (p. 334-341): Va intervenir "activament en la concertada actuació sediciosa" i va participar en reunions estratègiques com la posada en marxa del Pacte Nacional pel referèndum, ala presentació de les lleis de desconexió i al teatre Nacional en la presentació de la llei del referèndum. Acusat també de signar determinats decrets, com a Conseller de Presidència, suspesos pel TC. La sentència no li perdona que hagués declarat haver ponderat el contingut dels requeriments i la seva legalitat, haver dit que "Votar no era delicte" i haver presentat les urnes.

– **J. Rull** (p.341-349): "Va participar en tos els anuncis i totes les actuacions que es van fer en defensa de la celebració del referèndum judicialment prohibit". El Tribunal li qüestiona del concepte de "principi democràtic" que va esgrimir a la vista i que declarés el "dèficit important de legitimitat per falta d'autoritat moral" del TC. També li retreu la seva intervenció per impedir l'amarratge d'un vaixell de policies al port de Palamós (a la vista quedà clar que no se sabia qui hi havia en el vaixell), que deixés locals del seu departament per al referèndum i pretén fer doctrina: "El delicte de sedició es comet amb acte d'alçament, però també amb actes típics que propicien l'alçament d'altres". (Els dirigents sindicals, seran sediciosos a partit d'ara? La sentència segueix). "Dit amb altres paraules, l'autoria del delicte no ve donada només per la materialització efectiva de l'alçament, sinó per la realització de conductes que propiciïn, possibilitin o determinin la realització d'actes d'alçament". (Preparem-nos!)

– **D. Bassa** (p. 349-357): Tingué una "intervenció decisiva" en el referèndum, ja que blindà els centres cívics perquè estiguessin oberts per a la votació "davant d'una eventual

negativa dels seus directors”, assumint-ne les competències. (Segons la sentència, el 29-IX retirà als funcionaris d’ensenyament –error flagrant: n’era consellera la **Ponsatí**– la competència sobre els centres de votació.) Adoptà “decisions executives imprescindibles” per poder realitzar el referèndum amb una “estratègia concertada amb altres membres del govern”. Encoratjà la participació i la mobilització social i publicà tuïts defensant “la llibertat, la democràcia i el mandat dels catalans”. En un mail desqualificà l’actuació de fiscalia.

– **J. Forn** (p. 357-373): No complí les resolucions judicials i l’1-0 “neutralitzà” la tasca dels ME amb la decisió d’enviar binomis a tots els centres (decisió que, tot sigui dit, l’encoloma al Major **Trapero**). El tribunal dóna tota la credibilitat a **Pérez de los Cobos**, malgrat els seus mateixos subordinats el van contradir deixant-lo com un perjur, el qual considerà l’actuació del conseller com una “coartada” per assolir la insuficiència de ME, de manera que reconduí a la seva manera els mandats judicials per “simular-ne el compliment” i fer-los “inefectius”. No considera vàlid l’argument de la defensa de no afectar “la normal convivència ciutadana” seguint el mandat judicial. Per a la Sala seria una simple “transcripció adaptada dels principis integrats en totes les actuacions de les Forces de Seguretat” de manera que “només un biaix malintencionat per dissimular-ho poden conferir a aquell cànon un abast que des de l’inici porti a fer inoperativa la finalitat imposada per l’ordre judicial”. L’acusat fou fluix el 20-IX, facultà **Sánchez** davant dels ME de “facultats mediadores” autoritzant la concentració, participà a les reunions del 28-IX amb els responsables del govern i dels ME, que advertiren que el referèndum podia desembocar “en una escalada de violència” sense aturar res.

– **J. Sánchez** (p. 373-384): En la concentració del 20-IX, la Sala li atorga “rang d’interlocutor” en la “promoció i lideratge” d’aquell “aixecament tumultuari” destinat “a convertir en paper mullat decisions judicials. ”La sentència

gairebé el fa artífex del tumult. Impedí “a través de mecanismes de resistència [...] l’actuació legítima dels ME, PN i GC. Instà a **Forcadell** a desobeir el TC. Ell i **Cuixart** van “desbordar els límits constitucionals” del dret de reunió i manifestació. (I aquí limita drets democràtics!) Impedí agents autonòmics i estatals de complir mandats judicials i va “preparar el camí de l’1-0” amb resistència passiva degenerada en activa..

– **J. Cuixart** (p.384-399): El Tribunal no li perdona que al final de la vista proclamés que “ho tornaria a fer”. La sentència el considera un home d’una “persistent i contumaç rebel·lia” tot i admetre el seu compromís amb la no-violència. El dia 20-IX va empènyer la ciutadania a la resistència activa i a oposar-se als mandats judicials. Li reprotxa que emprés l’expressió guerracivilista “No passaran!” i que, damunt d’un vehicle de la GC, proclamés que tothom estava alçat en la lluita a favor de la llibertat. Va fer missatges encoratjant a “l’aixecament tumultuari”, que la Sala no considera crides a votar sinó a “fer resistència o força a l’acció policial”. (Ni un mot de les armes que hi havia dins el vehicle perquè li podien fer caure el concepte de tumult!) El renya per la interpretació que fa dels drets fonamentals (i ens renya a tots) perquè “la seva actitud portaria al caos si fos admesa i generalitzada. Suposaria el suïcidi de l’estat de dret”. Tanmateix, admet que **Cuixart** no defuig la seva responsabilitat.

El punt 2. (p. 399-471) el dedica a la malversació; a 2.1, justifica els acusats de malversació i les raons per acusar-los:

– **O. Junqueras**: Ocultà despeses per la celebració del referèndum dissimulant-ne finalitats o desviant partides.

– **R. Romeva**: Incrementà el seu pressupost fins a 35 M per fer despeses de cara al referèndum.

– **J. Turull**: Dona per acreditat que el 25-VIII-17 sol·licità a **Junqueras** “una transferència de crèdits de fons de contingència de 3,43 M€ per a una campanya institucional per potenciar el civisme...” com si es tractés de campanyes publicitàries.

– **D. Bassa**: “Va assumir de manera efectiva el compromís econòmic del departament que dirigia” i entomà (sense proves fàctiques) els encàrrecs de l’empresa Unipost.

El punt 2.2. el dedica als no acusats de malversació i en dona raons: **Forn, Rull, Vila, Borràs i Mundó** (p. 471-472). En el punt 3 justifica globalment els acusats de desobediència: **Vila, Borràs i Mundó** (p. 473-476)

Els tracta globalment i assegura que la “principal font de prova per acreditar la seva contumaç desatenció als mandats del TC està constituïda per fonts d’accés públic om el Diari del Parlament i el BOE”, bé que la sala hagi valorat les seves explicacions. No els perdona haver col·laborat en els lleis de referèndum i transitorietat ni en la de convocatòria del referèndum. Ni tampoc admet la falta de legitimitat del Tribunal ordenant. Tanmateix no admet el concepte de “delicte continuat” com demanaven les acusacions. Els acusats declararen que les seves signatures no calien (no treien ni afegien valor jurídic) però emfatitzaven el caràcter polític de les lleis.

En el punt 4 exonera els acusats per Vox d’organització criminal.

A l’apartat *D) Penes* (p. 477-483), la sentència exposa en tres punts quins delictes (sedició i malversació en concurs medial, només sedició i només desobediència) s’atribueixen als acusats, quines penes se’ls imposen i, en un punt quart, es rebutja la petició de fiscalia d’aplicar-los l’art. 36.2 del CP (no gaudir de beneficis penitenciaris fins haver complert la meitat de la pena). Segons l’apartat *E) Responsabilitat*

civil, el TS enviarà la sentència al TC (“Tribunal de Cuentas”), a fi que determini responsabilitats. L’apartat *F) Costes*, les distribueix, i l’apartat *G) Abonament de la presó preventiva*, aplica l’art. 58 del CP (el període de presó provisional compta). Quant a la *part III*, massa que la coneixem.